

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17§ förordningen om områdesskydd 1998:1252)

Mögrevsbäcken, Filipstad kommun, Värmlands län

Områdeskod och namn:	SE0610224 Mögrevsbäcken
Mittpunktskoordinat:	1416350 - 6644760
Totalareal:	2,8 ha
Fastställd av Länsstyrelsen:	2006-03-15
Områdestyp:	Området är utpekade enligt Habitatdirektivet.
Fastighet:	Filipstads kommun; Gåsborn 1:202
Ägandeförhållanden:	Bergvik Skog AB

Beskrivning av området

Mögrevsbäcken (Norra Stenbäcken) är en liten bäck i en brant, östvärd skogssluttning (Römosshöjden) mot sjön Mögreven. Natura 2000-området ligger i södra delen av ett större skogsbestånd. Mot söder och väster finns stora kalhyggen. Åtskilliga stenblock har eroderat fram i bäckfåran och vid sidan av denna. Miljön är skuggig och fuktig. På stenblocken växer rikligt med mossor. Mögrevsbäcken har EU:s i särklass rikligaste förekomst av arten späd bäckmossa. Arten växer främst i den nedersta delen av bäckfåran, som på sydsidan kantas av en kappa med gammal granskog. På nordsidan växer ca 40-årig granskog, i vissa delar dock dominerad av björk. Uppströms den äldre granskogen kantas bäcken av tät, ogallrad granskog med visst björkinslag. I denna tidigare kalavverkade del påträffas endast sparsamt med späd bäckmossa. Östsluttningen är klassat som nyckelbiotop i markägarens ekologiska landskapsplan med fynd av en rad signal- och rödlistade arter av främst kryptogamer. Förekomst av kärlväxter som vårärt, hässlebrodd, tibast, trolldruva, underviol och skogsfru vittnar om påverkan från kalkhaltig berggrund.

Ingående arter enligt habitatdirektivet

Artkod	Artnamn
1985	Späd bäckmossa <i>Hygrohypnum montanum</i>

Bevarandesyfte och bevarandemål

Syftet med Natura 2000-området Mögrevsbäcken är att bidra till att upprätthålla så kallad gynnsam bevarandestatus för *späd bäckmossa* på biogeografisk nivå. För att uppnå gynnsam bevarandestatus krävs att specifika bevarandemål uppfylls. I nedanstående tabell framgår bevarandemål för arten i Mögrevsbäckens Natura 2000-område.

Art/naturtyp	Bevarandemål*
Späd bäckmossa	<i>Populationsutveckling</i> - Att bibehålla eller öka den befintliga populationen. Arten ska förekomma på minst 80 stenblock. Arten växer på 80 stenblock enligt Hallingbäck (2001). <i>Livsmiljö</i> - Ostört vattendrag. - Bibehållen skugga vid bäcken

*/Bevarandemål fastställs efter basinventeringen

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

För att arten *späd bäckmossa* ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus på lång sikt kräver arten block och/eller klippor av silikatbergarter som periodvis eller permanent blöts av vatten från vattendrag, främst i eller intill skogsbäckar. Arten är känslig för uttorkning.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

På kort sikt hotas den *späda bäckmossan* av förändringar i vattenkvalitet och hydrologi i de vattendrag där arten växer. Arten kan vara känslig för skogsbruk som dramatiskt förändrar klimatet (t ex genom solexponering) på växtlokalerna. Mossan är mycket känslig för uttorkning. Mycket kraftiga skogsbruksingrepp har gjorts kring bäcken. Räddningen för arten tycks ha varit den kapp (ca 30 m bred) av äldre granskog som sparats mellan bäcken och det söderut liggande hygget. Långa sträckor av bäcken uppströms förekomstlokalen har exponerats för solljus och har även påverkats av markberedning. De stora skogsbruksingrepp, som skulle kunna hota arten har redan utförts. Möjligheterna att arten ska kunna expandera får därför bedömas som goda i takt med att skogen nu åter sluter sig kring bäcken. Slamtransport ut i bäcken måste förhindras. Körning med skogsmaskiner över bäcken och dess sidoflöden uppströms kan därför försämra förutsättningarna för späd bäckmossa och bör ses som tillståndspliktig åtgärd liksom vägbyggnation.

Bevarandeåtgärder – med tidplan

Följande bestämmelser bidrar på olika sätt till att *späd bäckmossa* uppnår och bibehåller gynnsam bevarandestatus i Mögrevsbäckens Natura 2000-område.

Gällande regelverk 2006

- Späd bäckmossa är fridlyst enligt artskyddsförordningen (1998:179)
- Enligt 7 kap 28 a § Miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område.

- Området är klassat som nyckelbiotop i markägarens ekologiska landskapsplan.

Ytterligare behov av bevarandeåtgärder

Natura 2000-området utgör södra delen av en större nyckelbiotop. Lämplig bevarandeåtgärd är naturreservat som bildas av Länsstyrelsen. Naturreservatet bör omfatta även en liten del av hygget som ansluter direkt mot bäcken vid bäcksammanflödet med den söderifrån anslutande bäcken. Reservatsbildning pågår.

Vid samråd och annan rådgivning om skogsbruksåtgärder uppströms Mögrevsbäckens Natura 2000-område skall särskild uppmärksamhet riktas mot att eliminera risken för markskador som kan förändra hydrologin eller orsaka kraftig slamning inom Natura 2000-området.

Bevarandestatus idag

1985 Späd bäckmossa

Nationell bevarandestatus

Späd bäckmossa är känd från fem lokaler i Sverige sedan 1990. Fyra av lokalerna ligger i Värmlands län och en i Västerbottens län. Späd bäckmossa är rödlistad i Sverige, där den placeras i kategorin *sårbar* (VU). Av den totala världspopulationen förekommer knappa 10 % i Sverige.

Mögrevsbäcken

Späd bäckmossa är funnen (2001) på 80 stenblock i bäcken och utgör därmed det största kända beståndet i landet. Bevarandestatusen bedöms trots osäkerhet om isolation vara gynnsam.

Uppföljning av bevarandemål

För att bedöma ingående arts bevarandestatus krävs uppföljning av uppsatta bevarandemål. Vid uppföljning utvärderas även befintliga bevarandeåtgärder för att se om de fyller sitt syfte. Om en befintlig bevarandeåtgärd inte har avsedd effekt kommer åtgärden att justeras. Nedan beskrivs när och hur de olika bevarandemålen ska följas upp.

Uppföljningsprojekt är under utarbetande. Komplettering kommer att ske då projektets riktlinjer och metoder är möjliga att tillämpa.

Förslag till övervakningsmetod

- Antalet block/hällar med fynd av *späd bäckmossa* räknas. På varje block/häll ska täckningsgrad av arten noteras.
- Inventeringen av arten bör ske minst var 6:e år.
- Inventeringen bör kunna ske inom Floraväktarverksamhet.

Bilaga

1. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning

Referenser

Hallingbäck, T. & Lönnell, N. 2001 *Inventering av Hygrohypnum montanum i Värmlands län* (opublicerad rapport)

van den Brink, R. 2001. *Artnoteringar Römosshöjdens östsluttning* (opublicerad rapport)

Naturvårdsverket. *Natura 2000 – Art och naturtypsvisa vägledningar 9050* - Uppdaterat: 2003-07-07

Naturvårdsverket. *Parametrar och metoder för uppföljning i Natura 2000* - Version 4: 2004-05-07.